

CO SE DĚJE
...ve Světové škole

03

CO SE DĚJE
...ve vaší škole

10

CO SE DĚJE
...u nás aneb Inspirace pro vás

12

světová škola

ve světě i doma

zpravodaj

01
2015

Vznik tohoto materiálu byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Za obsah materiálu nese zodpovědnost ARPOK.

...úvodem

Milí učitelé, studenti a přátelé Světové školy, školní rok se nám přehoupnul do závěrečného čtvrtletí a v rámci Světové školy máme za sebou velký kus práce. Nezadržitelně se blíží to, k čemu celý rok směřujeme – akce škol pro veřejnost! Aby však veškerá vaše práce na přípravu akce nepřekryla dosavadní aktivity i aktuální dění ve Světové škole, přináší Zpravodaj poohlédnutí za tím, co se od prosince událo, a zároveň výhled na nejbližší aktivity chystané v rámci projektu.

Přejeme si, aby vám jarní Zpravodaj byl inspirací pro vaši práci na projektu.

Příjemné čtení!

Za tým Světové školy

Marcela Fiedorová
ARPOK, o.p.s.

OBSAH

03

CO SE DĚJE
...ve Světové škole

- Otázka na Simonu Babčákovou
- Vizitky škol – 2. část
- Světové odpoledne
- Rozhovor s Pavlem Gruberem

10

CO SE DĚJE
...ve vaší škole

- MŠ Kamarád cestuje po zaměkouli
- Plán akcí

12

CO SE DĚJE
...u nás aneb Inspirace pro vás

- Pozvánky

Otázka na Simonu Babčákovou

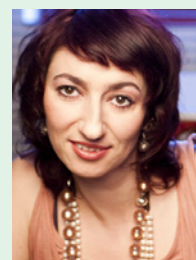
inspektorku Světové školy

Simona Babčáková je inspektorkou Světové školy a zároveň patronkou celého projektu. Jako „Světová inspektorka“ usiluje o to, aby školy vedly mladé lidi k uvědomování si souvislostí a k občanské aktivitě. Na stránkách Zpravodaje se budeme od tohoto čísla setkávat se Simonou Babčákovou pravidelně, a to vždy prostřednictvím jedné aktuální otázky, kterou jí položíme.

CO BYSTE VZKÁZALA
ŠKOLÁM, KTERÉ
CHYSTAJÍ SVOU AKCI
PRO VEŘEJNOST?

Všem školám, které před sebou mají svou „Akci pro veřejnost“ přeji, aby lidé v jejich okolí akci ocenili, navštívili a vedlo to k radostným zážitkům a setkáním. Aby pocítili, že to, co studenti dělají, má smysl, a aby je to motivovalo pokračovat dál. :-)

SIMONA BABČÁKOVÁ

* 21. 2. 1973 v Šumperku
česká herečka

Vystudovala Zlínskou školu umění, je žákyní improvizátora Jaroslava Duška. V současné době je členkou souboru Dejvického divadla v Praze. Za své výkony na jevišti byla dvakrát nominována na cenu Alfréda Radoka.

Hrála například ve filmu Jana Hřebejka U mě dobrý (2008) a Nestyda (2008). Zahrála si také ve snímcích Nuda v Brně (2003) nebo Děti noci (2008). Mohli jste ji vidět i v televizních sitcomech Comeback a Čtvrtá hvězda.

VIZITKY ŠKOL

V prosincovém čísle jsme se seznámili s částí škol, které letos usilují o titul Světová škola. Pojdme se nyní prostřednictvím tří otázek, na které odpovídaly ve svých vizitkách, seznámit s těmi ostatními.

Naše otázky

- 1) Čím je vaše škola výjimečná?
- 2) Jak ve škole pracujete s globálními a rozvojovými tématy?
- 3) Proč se ucházíte o titul Světová škola?

ZŠ Maleč

1

Naše základní škola se se svými 124 žáky řadí k těm početně menším, což pozitivně ovlivňuje komunikaci a vztahy mezi žáky a učiteli i celkové klima školy. Zapojujeme se do mnoha projektů, každý má tedy možnost se realizovat v tom, co ho osloví. Před dvěma lety jsme získali dokonce titul Ekoškola.

2

Globální témata jsou zapracována do našeho školního vzdělávacího programu, stávají se součástí výuky, každoročně jsou posílena školními projekty, projektovými dny. Neodmy-

slitelnou součástí GRV na škole je spolupráce se společností Člověk v tísni, s programem Jeden svět na školách. Využíváme jeho audiovizuálního vzdělávacího portálu, zapojujeme se do studentských týmových projektů.

3

Zajímáme se o dění ve světě a Světová škola nám nabízí možnost věnovat se konkrétním globálním problémům v našem okolí. Očekáváme nové poznatky a dovednosti. Myslíme si, že získat širší pohled na svět, a tedy i tento projekt, má smysl.

ZŠ ÚJEZD U BRNA

1 Naše škola je zapojena do mezinárodního projektu Ekoškola (Eco-Schools), již dvakrát se nám podařilo obhájit titul Ekoškola. Od vstupu do tohoto projektu se naše škola hodně změnila a všichni se snažíme, abychom byli nejen šetrnější k životnímu prostředí, ale také měli mezi sebou pěkné vztahy. Pro okolní školy organizujeme školní i oblastní kolo soutěže Ekoolympiáda a často se zapojujeme do různých aktivit zaměřených na environmentální výchovu.

2 Globální témata jsou zahrnuta ve Školním vzdělávacím programu Duhová škola a do výuky jsou zařazována především ve volitelných předmětech ekologický seminář, přírodopisné praktikum a globální výchova. Spolupracujeme s organizacemi, které se zabývají globálně-rozvojovým vzděláváním (NaZemi, ARPOK, Hnutí Nesehnutí). V prostorách školy organizujeme besedy, výukové programy a výstavy zaměřené na globální témata.

3 Chtěli bychom získat inspiraci a nové náměty, jak lépe a efektivněji informovat žáky i veřejnost o globálních problémech. Rádi bychom navázali spolupráci se školou v zahraničí, která má podobné zaměření jako naše škola. Rovněž nás potěší, jestliže se zvýší povědomí u veřejnosti o naší škole.

ISO OSTRAVA

1 Jsme mezinárodní škola, výuka probíhá v angličtině. Máme tu spoustu studentů a učitelů z jiných zemí světa. Škola nám poskytuje volnost a možnost projevit se v hodinách. Jsou zde také ochotní učitelé, kteří rádi pomůžou a poradí studentům s jakýmkoli problémem.

2 Ve škole se o nich často bavíme a snažíme se přijít na řešení. Jelikož jsme mezinárodní škola, o takové věci se zajímáme pořád. Máme MUN klub, který je celý právě o tom (o politice ve světě apod.) a řeší se to tam. Jsme také členy projektu „Active Citizens“.

3 Abychom mohli nějak ovlivnit problémy kolem nás a zlepšili je. Chceme udělat něco dobrého pro svět okolo nás a dát hlas těm, co ho nemají. Zároveň tím chceme oslovit ostatní studenty ve škole. Děláme to pro dobrou věc. Chceme výzvu.

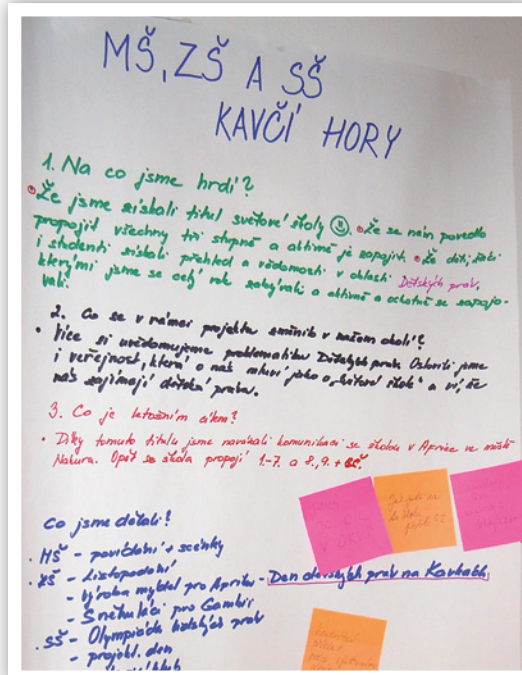

SVĚTOVÉ odpoledne

INSPIROVALO

Samo setkání bylo inspirativní, navíc potkat tolik zapálených lidí je i posilující pro další práci.

Letos poprvé se pro koordinátory oceněných Světových škol konalo SVĚTOVÉ ODPOLEDNE, setkání, které mělo za cíl sdílet, inspirovat a podpořit spolupráci mezi Světovými školami.

V pátek 6. března se 10 koordinátorů z celkem čtyř ročníků projektu Světová škola sešlo v Praze, kde měli možnost

navzájem sdílet své radosti a strasti, se kterými se při realizaci aktivit projektu setkávají. Jedním z témat, o kterém koordinátoři živě diskutovali, byly NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY, KTERÉ SE ŘEŠÍ V RÁMCI PROJEKTU. Z diskuze vyplynulo množství nápadů, o něž bychom se s vámi rádi podělili, aby i vám byly motivací a inspirací pro další práci.

OTÁZKA	NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ
JAK DOSÁHNOUT ZAPOJENÍ KOLEGŮ?	– stát se ředitelem, součástí vedení školy ;) – argumentace pro vedení (proč je toto téma důležité – nejde o něco navíc, témata jsou zabudována v kurikulu aj.) – odpověďmi na otázku: Jak mě a žáky může téma obohatit? – jít příkladem → strhnu ostatní – vybrat do týmu lidi, ke kterým mám blíže (riziko: nezapojím všechny)
JAK MOTIVOVAT ŽÁKY?	– příklady „táhnou“ – viditelné výstupy → dobré vztahy, přátelství...
JAK DOSÁHNOUT KONTINUITY (aby nešlo o roční projekt, který zanikne se získáním certifikátu)?	– začleňovat téma Světové školy do každoročně konaných, tradičních školních akcí (besídka, školní akademie, rodičovské schůzky, poslední zvonění aj.)
JE REÁLNÉ ZPROSTŘEDKOVAT KONTAKTY SVĚTOVÉ ŠKOLY SE ZAHRANIČNÍMI?	– existuje databáze zahraničních škol řešící GRV (Global action schools 1/2) – oslovit konkrétní školy, zprostředkovat spolupráci – využít současné databáze, sítě (e-twinning, ARPOK, „litter less“) – současné Světové školy by mohly poskytnout své kontakty
JAK PŘEDEJÍT RIZIKU RUTINY?	– aktualizovat podle toho, co žáky zajímá...

Protože Světové odpoledne mělo být pro koordinátory zároveň odměnou za jejich práci, byli učitelé pozváni na film Americký slib, promítaný v rámci 17. ročníku festivalu Jeden svět. Časosběrný dokument na příkladech dvou afroamerických chlapců poukazoval na mnohdy nerovné postavení žáků v americkém vzdělávacím systému, stejně jako na běžné starosti rodičů, které chtějí svým dětem zajistit co nejlepší vzdělání.

EVROPSKÝ ROK ROZVOJE: duben ve znamení ZDRAVÍ

Lékaři bez hranic: To je pomoc na místech, kde je nejvíce potřeba

Mezinárodní organizace Lékaři bez hranic působí v Čechách bezmála už deset let. Jaká je její role a před jakými výzvami právě teď stojí? O tom jsme si popovídali s ředitelem české pobočky Pavlem Gruberem.

Rok 2015 je v rozvoji rokem mimořádným – je totiž posledním pro naplnění Rozvojových cílů tisíciletí, které byly v roce 2000 odsouhlaseny zástupci 191 států světa jako nástroj pro odstranění nejzávažnějších problémů současného světa.

Je zřejmé, že takto mimořádný rok si zaslouží i mimořádnou pozornost. Evropská unie jej proto jmenovala Evropským rokem rozvoje a každý jeho měsíc je věnovala určitému rozvojovému tématu. Na měsíc duben připadá téma ZDRAVÍ

a právě na něj jsme se zeptali **Pavla Grubera**, ředitele české pobočky mezinárodní organizace Lékaři bez hranic.

Jakou cestu urazili Lékaři bez hranic za téměř 10 let svého působení v ČR?

V České republice působí Lékaři bez hranic od roku 2006, kdy se soustředili na nábor nových spolupracovníků pro mise a na podávání svědectví o situaci v krizových oblastech. V roce 2008 pak založili obecně prospěšnou společnost, kte-

Boj proti tuberkulóze nebo ebole... I to je každodenní realita Lékařů bez hranic, kteří mají pobočky v 28 státech, nicméně v současné době poskytují pomoc ve zhruba 70 zemích po celém světě.

rá se kromě dosavadních aktivit začala také věnovat získávání finančních příspěvků od české veřejnosti pro podporu zahraničních misí. Kancelář Lékařů bez hranic v ČR nyní tedy získává finanční prostředky pro humanitární a zdravotnickou činnost, přijímá nové spolupracovníky pro mise a podává svědectví, a tím se stala plnohodnotnou součástí celosvětového hnutí Lékařů bez hranic.

Co se Vám vybaví, když si vzpomenete na svou první misi?

Vzhledem k tomu, že je to už hodně dávno a byl jsem hodně mladý – vracíme se do poloviny 90. let v Bosně – tak snad jedinečná zkušenost, dobrodružství a zpětně snad také údiv nad naší tehdejší neopatrností a naivitou.

Jakým výzvám aktuálně čelí Lékaři bez hranic?

Jednou z dlouhodobých výzev, kterým čelíme v posledních letech, je vytvoření humanitárního prostoru pro poskytování zdravotní péče v oblastech konfliktu. V konfliktu často nejvíce trpí civilisté, kterým se nedostává potřebné pomoci. Abychom se k nim byli schopni dostat, potřebujeme, aby nás respektovaly obě strany konfliktu anebo všichni aktéři konfliktu. V tom nám pomáhá naše neutralita a skutečnost, že se snažíme pracovat na obou stranách konfliktu. Bohužel realitou je, že poslední dobou přibývá aktérů,

kterí neutralitu a nestrannost humanitárních organizací nerespektují. Cílené útoky na zdravotníky a zdravotnická zařízení se stávají součástí válečné taktiky a celkově se brutalita válek ve vztahu k civilistům prudce zhoršuje.

Jak hodnotíte povědomí české veřejnosti o problematice zdraví ve světě?

Vidíme, že česká veřejnost není lhostejná k lidem, kteří v rozvojových zemích nemají přístup ke zdravotnické a humanitární pomoci. O tom svědčí dárcovská podpora našich aktivit, ale také zájem médií a veřejnosti o témata, kterým se v naší práci věnujeme. Samozřejmě, tak jako samotná práce v terénu, i informování veřejnosti a podávání svědectví o populacích, kterým asistujeme, je nekončící proces.

Kde vidíte Lékaře bez hranic ČR za dalších 10 let?

Očekávám, že čeští Lékaři bez hranic budou i nadále přinášet našemu mezinárodnímu hnutí tolik potřebné zdroje – tedy finanční prostředky a také profesionály pro naše mise. Přispíváme tak k naplnění poslání Lékařů bez hranic: poskytovat pomoc lidem, kteří k ní nemají přístup, a také podávat svědectví. Mimo to doufám, že si česká pobočka najde svoji malou přidanou hodnotu například v medicínské nebo jiné odborné oblasti, kterou budeme přispívat celosvětovému hnutí Lékařů bez hranic.

LÉKAŘI BEZ HRANIC

Jedná se o mezinárodní humanitární organizaci, která sdružuje dobrovolníky z celého světa a poskytuje zdravotní péči tam, kde je situace nejhorší – v oblastech postižených válkou, přírodní katastrofou a chudobou. Za 45 let své působnosti ošetřilo víc než 30 000 pracovníků přes 100 milionů pacientů. Své pobočky mají Lékaři bez hranic ve 28 zemích světa, od roku 2006 se k nim řadí i Česká republika.

Mateřská škola Kamarád cestuje po zeměkouli

Jak jsme minule slíbili, i tentokrát vám přinášíme krátkou zprávu o tom, jak v cestě za titulem Světová škola pokračuje vůbec první mateřská škola zapojená do projektu, MŠ Kamarád z Hradce Králové.

V projektu Světové školy v plánu za měsíc leden nás čekalo Cestování po světě. Děti se tak mohly dostat s botou „Cestačkou Hradečkačkou“ na různé kontinenty jako Afrika, Antarktida, Asie, Amerika, ale zůstat mohly i v blízkosti Evropy.

Naše cestování jsme zaznamenali na dětsky vyrobenou zeměkouli, zhotovenou z vlny. Lehká konstrukce tak visela nad právě přicházejícími dětmi do naší Mateřské školy Kamarád v Hradci Králové.

Spolupráce našich předškoláků – Delfínků s našimi nejmenšími – Beruškami měla za výsledek první zanechání stopy na naší „zeměkouli“ (viz druhý snímek). Jde o kombinovanou techniku lepení, trhání a malování.

Dále jsme si povídali například o rozdílech mezi Antarktidou a Arktidou a jejich podmínkami pro život. Vše se učíme teoreticky, například tím, že využíváme knihy, a prakticky, tudíž s po-

mocí didaktických a jiných spontánních her. Postupně se budeme těšit na další zastávky, které nás po světě čekají.

Vycházíme z knihy „Jedinečná planeta Země“, podle které si s dětmi řekneme, jak planetu chránit z ekologického hlediska, povídáme si o změnách klimatu, oteplování, světě plném vody atd.

Bc. Marie Josková, DiS.
ředitelka MŠ Kamarád, Hradec Králové

Co chystáte pro veřejnost?

* * přehled místních akcí * *

datum	název akce	téma	škola	koordinátor	kontakt
27. 3.	5. ročník Sportuj a pomáhej	rozvojová spolupráce	Gymnázium Chotěboř	Marcela Chalupová	chalupova@gch.cz
13. 4.	Seznamte se s FAIR TRADE	fair trade	ZŠ Újezd u Brna	Jitka Bublová	jikralova@centrum.cz
22. 4.	Zelená planeta	stromy	ZŠ Pacov	Andrea Dubecová	andrea.dubecova@zspacov.cz
22. 4.	Den Země	životní prostředí	ZŠ J. V. Sládka Zbiroh	Andrea Tlaskalová	andrea.tlaskalova@tiscali.cz
29. 4.	Sportem proti obezitě a hladu	hlad a podvýživa	ZŠ Dr. Edvarda Beneše Čakovice	Petra Vlašánková	petratenglerova@seznam.cz
7. 5.	Vzhůru za zdravím	zdraví	Gymnázium, Jevíčko	Lenka Hrbáčková	hrbackova@gymjev.cz
13. 5.	Někde málo, jinde moc, jídlo volá o pomoc!	plýtvání potravinami	ZŠ a MŠ Jindřichov ve Slezsku	Alena Grossová	grossova@zsjindrichov.cz
14. 5.	Anima Animals aneb PORG pro přírodu	životní prostředí	PORG Ostrava	Kateřina Mlčochová	mlcochova@porg.cz
21. 5.	Uděláme hezčí svět	aktivní občanství	MŠ Kamarád, Hradec Králové	Marie Josková	skolka.kamarad.hk@gmail.cz
květen	Ahoj, jak je? aneb Jak neznáme (tamty) děti?	dětská práva	ZŠ a MŠ Maleč	Jitka Rutschová	j.rutschova@seznam.cz
květen	Slatinice – bez sirkovice?	voda	ZŠ a MŠ Slatinice	Lenka Formanová	lenka.formanova@seznam.cz

Pozvánky

POZVÁNKA NA KURZ:

Jak rozvíjet aktivní občanství v komunitě

Pořadatel: Vzdělávací program Varianty společnosti Člověk v tísni

Vzdělávací program Varianty nabízí ucelený 50hodinový vzdělávací program akreditovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy **Jak rozvíjet aktivní občanství v komunitě**.

Kurz je veden formou prezenčních setkání o celkovém rozsahu 7 dní (50 hodin). V letošním roce proběhnou semináře v Praze v těchto termínech 27.–28. dubna, 17.–18. září a 15.–17. října 2015. Účastníci musí absolvovat celý cyklus seminářů. Kurz je určen pedagogům středních škol, budoucím pedagogům, VŠ pedagogům a volnočasovým pedagogům.

Kurz je zdarma, účastníci si hradí pouze náklady na dopravu.

Přihlásit se můžete do 16. 4. 2015 [zde](#). S dotazy nás kontaktujte na tel. 222 350 275.

POZVÁNKA NA SEMINÁŘ:

Labyrint migrace

Pořadatel: Vzdělávací program Varianty společnosti Člověk v tísni

Proč lidé migrují? Jaké to je být migrantem? Jaké jsou souvislosti mezi globalizací a novodobou migrací? Odpovědi na tyto a další otázky se dozvíte na semináři globálního rozvoje – vzdělávání **Labyrint migrace**, který pořádáme 10. a 11. dubna 2015 ve Školicím středisku Marianum v Praze (Máchova 7, Praha 2). Seminář je určen pedagogům základních a středních škol a budoucím učitelům.

Kromě nových znalostí o migraci získáte:

- dovednosti, jak používat interaktivní metody ve vyučování;
- inspiraci, jak začleňovat vybraná témata do výuky;
- podporné informační a metodické materiály.

Seminář je akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Přihlásit se můžete do 3. 4. 2015 [zde](#).

INTERKULTURNÍ VÝCHOVOU A PROŽITKEM K TOLERANCI

nové metody v interkulturním vzdělávání

KDY?

čtvrtek 16. dubna 2015
10.00–16.00

KDE?

Pracovna
Vlkova 36, Praha 3

PRO KOHO?

akce je určena pedagogům
2. stupně ZŠ, SŠ, SOŠ a SOU

Každý účastník obdrží metodické
materiály a certifikát.
Seminář je **ZDARMA**.

**Přihlášky posílejte nejpozději
do 10. 4. 2015 na e-mail:
global.edu@mkc.cz.**

Seznámíte se s různými metodami práce v oblasti interkulturního vzdělávání, s přínosy i riziky vybraných postupů. Dozvíte se, jak u žáků posilovat sebereflexi a schopnost zamýšlet se nad tím, co ovlivňuje vytváření vlastních názorů, postojů a hodnot. Vyzkoušíte si, jaké konkrétní aktivity lze použít během výuky i mimo ni.

Projekt byl podpořen z prostředků České rozvojové
agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci
Programu zahraniční rozvojové spolupráce.

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

ARPOK, o.p.s. pořádá konferenci globálního rozvojového vzdělávání

UČÍME O GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Dopolední blok

→ Panelová diskuze na téma: Proč učit o globálních souvislostech? A jak je to možné?

Cílem diskuze je zjistit, proč učit o globálních souvislostech a jak jednotlivé instituce podporují začleňování globálních témat do výuky.

→ Hosté diskuze budou hledat odpovědi na otázky:

- Proč učit o globálních souvislostech? Jaká pozitiva a negativa to může přinášet žákům a učitelům?
- Učí se dnes v souvislostech?
- Jaké jsou překážky při začleňování těchto témat do výuky? Jak tyto překážky odstranit?
- Co se osvědčilo při začleňování globálních témat do výuky?

Účast v diskuzi přislíbili:

PhDr. Aleš Dvořák, Oddělení předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání, MŠMT ČR

Mgr. Pavel Martinovský, Asociace učitelů dějepisu ČR

Mgr. Nikola Stodůlková, Asociace učitelů občanské výchovy a společenských věd
zástupce MZV ČR (v jednání)

→ Evropský rok pro rozvoj a začlenění tématu rozvojové spolupráce do výuky

Odpolední blok

• praktické workshopy z dílen organizací ARPOK, Člověk v tísni, Charita a NaZemi

Pro přihlášení vyplňte přihlášku http://tiny.cc/arpok_prihlaska do 31. 3. 2015.

V případě dotazů kontaktujte Lenku Pánkovou na lenka.pankova@arpok.cz, 737 354 499.

Občerstvení po celou dobu konference, včetně oběda, je zajištěno. Účastníci obdrží vzdělávací materiály vhodné pro výuku globálních témat.

Náklady na účastníka činí 600 Kč, účastnický poplatek je 200 Kč/osoba.

termín:

22. 4. 2015

9⁰⁰–17⁰⁰

místo konání:

**Centrum ArtUm
Sokolská 7
Olomouc**

přihlášky do

31. 3. 2015

Projekt je podpořen z prostředků
České rozvojové agentury
a Ministerstva zahraničních věcí
v rámci Programu zahraniční
rozvojové spolupráce.